

Making the everyday
extraordinary.

Fiskars, Gerber, Iittala,
Royal Copenhagen, Waterford,
Wedgwood, Arabia, Gilmour,
Royal Albert, Royal Doulton,
Rörstrand

OSAVUOSIKATSAUS TAMMI–SYYSKUU 2018: Vertailukelpoinen liikevaihto ja vertailukelpoinen EBITA laskivat, rahavirta kasvoi

Vuoden 2018 kolmas neljännes lyhyesti:

- Liikevaihto laski 5,3 % ja oli 255,8 milj. euroa (7–9/2017: 270,1)
- Vertailukelpoinen liikevaihto¹⁾ laski 4,2 %
- Vertailukelpoinen²⁾ EBITA laski 7,4 % ja oli 27,0 milj. euroa (29,1)
- EBITA laski ja oli 26,7 milj. euroa (30,5)
- Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 41,1 milj. euroa (24,8)
- Osakekohtainen tulos oli 0,34 euroa (1,20, vertailuluku 0,34)³⁾

Tammi–syyskuu 2018 lyhyesti:

- Liikevaihto laski 8,3 % ja oli 794,5 milj. euroa (1–9/2017: 866,3)
- Vertailukelpoinen liikevaihto¹⁾ laski 3,7 %
- Vertailukelpoinen²⁾ EBITA laski 13 % ja oli 72,9 milj. euroa (83,5)
- EBITA laski ja oli 68,9 milj. euroa (82,7)
- Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 44,6 milj. euroa (27,0)
- Osakekohtainen tulos oli 0,67 euroa (2,59, vertailuluku 0,77)³⁾

Näkymät vuodelle 2018 ennallaan:

Vuonna 2018 Fiskars odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon¹⁾ jäävän hieman edellisvuodesta ja vertailukelpoisen²⁾ EBITAn kasvavan vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden viimeinen neljännes on merkittävä sekä liikevaihdon että kannattavuuden osalta.

Fiskarsin toimitusjohtaja Jaana Tuominen:

”Kolmannen vuosineljänneksen tulos oli vaihteleva. Functional-liiketoiminnassa vertailukelpoinen EBITA kasvoi merkittävästi, vaikka vertailukelpoinen liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Living-liiketoiminnassa sen sijaan liikevaihto ja vertailukelpoinen EBITA laskivat. Myönteistä oli se, että konsernin rahavirta vahvistui edellisvuoden tasolta.

Living-liiketoimintaan vaikutti negatiivisesti English & Crystal Living -liiketoiminta Isossa-Britanniassa ja Australiassa. Lisäksi liikevaihto matkailu- ja ravintola-alan kanavassa laski edellisvuodesta. Liikevaihto laski myös Scandinavian Living -liiketoiminnassa. Olin kuitenkin ilahtunut siitä, että liikevaihto kasvoi Suomessa huolimatta vahvasta vertailukaudesta, jota tehosti viime vuoden Suomi 100 -myynti. Liikevaihdon kasvu omassa verkkokaupassa kiihtyi kolmannella vuosineljänneksellä. Tämä kanava on meille tärkeä, ja se on keskeinen tekijä kun vastaamme kuluttajien käyttäytymisen ja ostotottumusten muutokseen.

Functional-segmentissä kaikki liiketoiminnat tukivat vertailukelpoisen EBITAn myönteistä kehitystä. Erityisesti tätä tuki Outdoor-liiketoiminta, joka on kasvattanut liikevaihtoaan Yhdysvalloissa.

Kuten kerroimme tänään, käynnistämme Living-liiketoiminnassa uudelleenjärjestelyohjelman. Tavoitteena on lisätä toiminnan tehokkuutta, yksinkertaistaa liiketoiminnan rakennetta sekä vauhdittaa pitkän aikavälin strategista kehitystä. Ehdotettuihin muutoksiin lukeutuu globaalien vähittäiskauppa- ja jakeluverkoston sekä toimitusketjun ja organisaatorakenteen optimointi, ja ohjelma keskittyy lähinnä English & Crystal Living -liiketoimintaan, sen kannattavuuden parantamiseksi. Ohjelman myötä rakennamme vakaata pohjaa kannattavalle kasvulle. Lisäksi voimme parantaa brändien asemaa niin, että ne pystyvät toimimaan ja kasvamaan nopeasti muuttuvassa vähittäiskaupan ympäristössä.

1) Vuonna 2017 vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myydyistä Euroopan ruukkuliiketoiminnasta (joulukuussa 2016) raporoitua liikevaihtoa. Vuoden 2018 näkyvien osalta vertailukelpoinen liikevaihto ei sisällä valuuttakurssien eikä ostettujen ja myytyjen liiketoimintojen vaikutusta.
 2) EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät esimerkiksi uudelleenjärjestelykuluja, arvonalentumisia tai varauksia ja varausten purkamisia, integraatiotoimiin liittyviä kuluja sekä liiketoimintojen myyntien tulosvaikutusta.
 3) Osakekohtainen tulos ei sisällä sijoitusten käyvän arvon nettomuutosta. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen sekä tammi–syyskuun 2017 vertailulukuja on oikaistu vastaavasti.

Kuten aiemmin olemme viestineet, vuonna 2018 vertailukelpoisen liikevaihdon odotetaan jäävän hieman edellisvuodesta, kun taas vertailukelpoisen EBITAn odotetaan paranevan vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden viimeinen neljännes on meille tärkeä sekä liikevaihdon että kannattavuuden osalta, erityisesti vuoden lopun juhlaesongin vuoksi Living- ja Outdoor-liiketoiminnoissa. Panostamme yhdessä tiimin kanssa myynnin kasvattamiseen, sesonkikampanjoiden ja omien myyntikanavien hyödyntämiseen sekä upeiden kuluttajakokemusten tarjoamiseen kaikilla toimintamarkkinoillamme.”

Konsernin avainluvut

Milj. euroa	7–9 2018	7–9 2017	Muutos	1–9 2018	1–9 2017	Muutos	2017
Liikevaihto	255,8	270,1	-5,3 %	794,5	866,3	-8,3 %	1 185,5
Vertailukelpoinen liikevaihto ¹⁾	255,8	267,0	-4,2 %	794,5	825,3	-3,7 %	1 184,0
EBITA	26,7	30,5	-12 %	68,9	82,7	-17 %	113,2
EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ²⁾	-0,3	1,3		-4,0	-0,9		-5,8
Vertailukelpoinen EBITA	27,0	29,1	-7 %	72,9	83,5	-13 %	119,0
Liiketulos (EBIT)	23,3	26,8	-13 %	59,1	72,1	-18 %	97,9
Tulos ennen veroja	31,0	123,3		73,1	271,5		217,8
Tilikauden tulos	27,7	98,9		55,0	212,9		167,1
Sijoitusten markkina-arvon nettomuutos	-1,3	88,7		-24,3	187,4		107,9
Tulos/osake, euroa ³⁾	0,34	0,34		0,67	0,77		0,98
Oma pääoma/osake, euroa				15,40	16,14	-5 %	15,53
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	41,1	24,8	66 %	44,6	27,0	65 %	130,5
Omavaraisuusaste, %				69 %	69 %		69 %
Nettovelkaantumisaste, %				16 %	17 %		12 %
Investoinnit	12,2	8,6	42 %	32,0	23,4	37 %	35,4
Henkilöstö (FTE), keskimäärin	7 313	7 622	-4 %	7 374	7 773	-5 %	7 709

1) Vuonna 2017 vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myydystä Euroopan ruukkuliiketoiminnasta (joulukuussa 2016) raportoitua liikevaihtoa.

2) Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuivat henkilöstökuluista sekä Alignment-ohjelmaan liittyvistä kustannuksista. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät Alignment-ohjelmaan liittyviä kuluja. Lisätietoa Alignment-ohjelmasta on 7.2.2018 julkaistussa tilinpäätöstiedotteessa.

3) Osakekohtainen tulos ei sisällä sijoitusten käyvän arvon nettomuutosta. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen sekä tammi–syyskuun 2017 ja koko vuoden 2017 vertailulukuja on oikaistu vastaavasti.

MUUTOKSIA FISKARSIN RAPORTOINNISSA VUONNA 2018

Fiskars-konserni soveltaa 1.1.2018 lähtien uutta IFRS 9 -standardia, jonka mukaisesti yhtiö kirjaa Wärtsilä-omistuksen arvonmuutoksen laajaan tulokseen sen sijaan, että käyvän arvon muutokset kirjattaisiin tuloslaskelmaan.

Aiempaan tilinpäätösperiaatteeseen verrattuna tämä on siirtänyt kyseisten sijoitusten markkina-arvon muutoksen tuloslaskelmasta muihin laajan tuloksen eriin, laskennalliset verot mukaan lukien. Muutos ei ole vaikuttanut näiden erien luokitteluun taseessa tai osinkojen käsittelyyn tuloslaskelmassa.

Fiskars ei vuoden 2018 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien ole raportoinut erikseen operatiivista osakekohtaista tulosta, josta on aiemmin poistettu sijoitusten käyvän arvon nettomuutos ja saadut osingot. Osakekohtainen tulos (EPS) vuodelle 2017 on oikaistu vastaavasti.

Lisätietoja raportoinnin muutoksista löytyy tämän osavuosisikatsauksen tilinpäätöksen laadintaperiaatteita käsittelevästä osasta.

OSAVUOSIKATSAUS TAMMI-SYYSKUU 2018

KONSERNIN TULOSKEHITYS

Milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos	Vert.kelp. muutos*	1-9 2018	1-9 2017	Muutos	Vert.kelp. muutos*	2017
Liikevaihto									
Konserni	255,8	270,1	-5,3 %	-4,2 %	794,5	866,3	-8,3 %	-3,7 %	1 185,5
Living	120,0	133,8	-10,3 %	-9,1 %	344,9	386,1	-10,7 %	-7,2 %	573,9
Functional	134,6	135,4	-0,6 %	0,5 %	446,8	477,3	-6,4 %	-0,9 %	607,8
Muut	1,1	0,9	19,5 %	19,5 %	2,8	2,8	0,3 %	0,3 %	3,8
Vertailukelpoinen EBITA									
Konserni	27,0	29,1	-7 %		72,9	83,5	-13 %		119,0
Living	8,8	17,9	-51 %		14,5	32,5	-55 %		70,7
Functional	19,1	13,6	40 %		66,4	58,7	13 %		59,7
Muut	-0,9	-2,3	62 %		-8,0	-7,6	-5 %		-11,5

*Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myytyä ruukkuliiketoimintaa Euroopassa (joulukuussa 2016)

Fiskars-konserni vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä

Fiskars-konsernin liikevaihto laski 5,3 % ja oli 255,8 milj. euroa (7-9/2017: 270,1). Vertailukelpoinen liikevaihto pysyi Functional-segmentissä edellisvuoden tasolla. Vertailukelpoinen liikevaihto laski Living-segmentissä, erityisesti English & Crystal Living -liiketoiminnassa.

Vertailukelpoinen EBITA (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) laski 7 % 27,0 milj. euroon (29,1) Living-segmentin myynnin epäsuotuisan kehityksen vuoksi. EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 0,3 milj. euroa (-1,3) ja liittyivät Alignment-ohjelmaan. Fiskars-konsernin EBITA vuoden kolmannella neljänneksellä oli 26,7 milj. euroa (30,5).

Fiskars-konserni tammi-syyskuussa 2018

Fiskars-konsernin liikevaihto laski 8,3 % ja oli 794,5 milj. euroa (1-9/2017: 866,3, mikä sisälsi 1,7 milj. euroa myydyistä liiketoiminnoista). Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi Functional Americas- ja Outdoor-liiketoiminnoissa. Functional EMEA -liiketoiminnan haasteet johtivat Functional-segmentin liikevaihdon laskuun. Living-segmentin vertailukelpoinen liikevaihto laski 7,2 %. Tämä johtui pääasiassa English & Crystal Living -liiketoiminnasta, jolla on ollut haasteita useilla markkinoilla ja useissa kanavissa koko vuoden ajan.

Vertailukelpoinen EBITA (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) laski 13 % ja oli 72,9 milj. euroa (83,5). Functional-segmentissä vertailukelpoinen EBITA kasvoi tarkastelujaksolla. Vertailukelpoiseen EBITAan vaikutti kuitenkin Living-segmentin lasku. EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 4,0 milj. euroa (0,9) ja liittyivät pääosin Alignment-ohjelmaan ja henkilöstökuluihin. Fiskars-konsernin EBITA tammi-syyskuussa oli 68,9 milj. euroa (82,7).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ VUODEN 2018 KOLMANNELLA NELJÄNNEKSELLÄ

Toimintaympäristö pysyi vaihtelevana: joillakin alueilla tapahtui parannusta, toisilla taas heikentymistä. Yhdysvalloissa talouskasvu jatkui, kun taas vähittäismyynnissä oli yleisesti nähtävissä joitakin heikentymisen merkkejä. Huoli kansainväliseen kauppaan liittyvien ongelmien kärjistyisestä vaikutti kuluttajien luottamukseen Yhdysvalloissa. Heikkoa elokuuta tasoittivat syyskuun vahvemmat luottamusluvut.

Euroalueella toimintaympäristö heikkeni vuosineljänneksen aikana. Sekä kuluttajien luottamus että vähittäismyynti menettivät jonkin verran virettä ja laskivat vuosineljänneksen aikana, ja erityisesti kuluttajien luottamus oli heikkoa. Tämä trendi näkyi mm. Isossa-Britanniassa. Koko EU:n tasolla ilmenneestä vastatuulesta huolimatta Pohjoismaissa toimintaympäristö pysyi suhteellisen suotuisana.

Japanissa vähittäismyynti piristyi toiseen vuosineljännekseen verrattuna. Toisaalta Australian markkinoilla tilanne pysyi haastavana vuosineljänneksen aikana.

RAPORTOINTISEGMENTIT

Tämä osavuosisikatsaus kuvastaa Fiskarsin organisaatorakennetta, joka muodostuu kahdesta strategisesta liiketoimintayksiköstä (Strategic Business Unit, SBU): Living ja Functional. Fiskars-konsernin kolme varsinaista raportointisegmenttiä ovat Living, Functional ja Muut. Lisäksi Fiskars raportoi liikevaihdon kolmen maantieteellisen alueen osalta: Eurooppa, Amerikka ja Aasia-Tyynimeri.

Living-liiketoimintayksikkö tarjoaa premium- ja luksustuotteita kattamiseen, lahjatavaroihin ja sisustamiseen, ja siihen kuuluvat English & Crystal Living- sekä Scandinavian Living -liiketoiminnot. English and Crystal Living -liiketoimintaan kuuluvat muun muassa Waterford-, Wedgwood-, Royal Albert- ja Royal Doulton -brändit. Scandinavian Living -liiketoimintaan kuuluvat muun muassa Iittala-, Royal Copenhagen-, Rörstrand- ja Arabia-brändit.

Functional-liiketoimintayksikkö tarjoaa välineitä ja työkaluja kotiin ja puutarhaan sekä ulkoiluun. Siihen kuuluvat Functional Americas-, Functional EMEA- ja Outdoor-liiketoiminnot sekä muun muassa Fiskars-, Gerber- ja Gilmour-brändit.

Muut-segmentti sisältää konsernin sijoitukset, kiinteistöyksikön, konsernitoiminnot ja yhteiset toiminnot.

Living-segmentti

Milj. euroa	7–9 2018	7–9 2017	Muutos	1–9 2018	1–9 2017	Muutos	2017
Liikevaihto*	120,0	133,8	-10,3 %	344,9	386,1	-10,7 %	573,9
Vertailukelpoinen EBITA	8,8	17,9	-51 %	14,5	32,5	-55 %	70,7
Investoinnit	5,4	4,6	16 %	16,5	9,1	81 %	14,0

*Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto Living-segmentissä laski 9,1 % vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä ja 7,2 % tammi-syyskuussa 2018

Living-segmentti vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä

Living-segmentin liikevaihto laski edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta ja oli 120,0 milj. euroa (7–9/2017: 133,8). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 9,1 %, vaikka liikevaihdon kasvu kiihtyi omassa verkkokaupassa. Lasku johtui pääasiassa English & Crystal Living -liiketoiminnan heikentyneestä kehityksestä. Liiketoiminta oli vastatulessa useilla markkinoilla, pääasiassa Australiassa ja Isossa-Britanniassa. Isossa-Britanniassa joidenkin kaupan alan asiakkaiden ongelmat vaikuttivat negatiivisesti English & Crystal Living -liiketoimintaan. Lisäksi English & Crystal Living -liiketoiminta on keskittynyt Japanissa oman vähittäiskaupan vahvistamiseen, mikä on vaikuttanut kannattavuuteen. Liikevaihto matkailu- ja ravintola-alan kanavassa laski edellisvuodesta, mutta tässä kanavassa liikevaihto tyypillisesti heilahtelee vuosineljänneksittäin.

Scandinavian Living -liiketoiminnan liikevaihto laski, mutta Pohjoismaissa laskua kompensoi positiivinen kehitys Suomessa. Japanissa Iittala-brändin jakelu siirtyi paikalliselta jakelijalta Fiskars-konsernille vuoden alussa, ja tällä on lyhyellä tähtämellä ollut negatiivinen vaikutus liikevaihtoon, kun jakeluverkoston uudistus on käynnissä.

Living-segmentin vertailukelpoinen EBITA laski 51 % ja oli 8,8 milj. euroa (17,9), lähinnä English & Crystal Living -liiketoiminnan epäsuotuisien myyntivolyymien takia. Vertailukelpoinen EBITA laski myös Scandinavian Living -liiketoiminnassa, jossa epäsuotuisa tuotejakauma sekä panostukset omaan vähittäiskauppaan vaikuttivat negatiivisesti.

Living-segmentti tammi–syyskuussa 2018

Living-segmentin liikevaihto laski edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta ja oli 344,9 milj. euroa (1–9/2017: 386,1). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 7,2 % pääasiassa English & Crystal Living -liiketoiminnan vaikutuksesta. Liiketoiminta on kohdannut joillakin päämarkkina-alueillaan haasteita, jotka liittyvät joko yleiseen markkinaympäristöön tai myyntikanaviin.

Scandinavian Living -liiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto laski Skandinaviassa ilmenneiden haasteiden seurauksena. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi kaksinumeroisin luvuin omassa verkkokaupassa. Japanissa Iittala-brändin jakelu siirtyi paikalliselta jakelijalta Fiskars-konsernille vuoden alussa, ja tällä on lyhyellä tähtämellä ollut negatiivinen vaikutus liikevaihtoon, kun jakeluverkoston uudistus on käynnissä.

Living-segmentin vertailukelpoinen EBITA laski 55 % 14,5 milj. euroon (32,5) johtuen pääasiassa Scandinavian Living -liiketoiminnan tuotejakautaman muutoksista katsauskaudella. Vertailukelpoinen EBITA laski myös English & Crystal Living -liiketoiminnassa, jossa operatiivisen toiminnan tehostamista tasoittivat heikentyneet myyntivolyymit.

Markkinoinnin kohokohtia Living-segmentissä

Royal Copenhagen lanseerattiin Australian markkinoilla vuosineljänneksen aikana. Brändin tuotteita on myynnissä tavarataloissa ja omassa verkkokaupassa. Lisäksi Royal Copenhagen laajensi uuden Blomst-sarjan jakelua Korean ja Taiwanin markkinoille.

Arabia Suomessa ja Rörstrand Ruotsissa ovat mukana syksyn Roosa nauha -kampanjassa. Roosa Nauha -keräyksellä tuetaan rintasyöpöpotilaita. Elokuussa Arabia juhlisti Tove Janssonin syntymäpäivää Muumin päivä -erikoismukilla. Mukia myytiin vain yhtenä päivänä, ja se sai runsaasti huomiota erityisesti Suomessa sekä Ruotsissa.

Wedgwood aloitti yhteistyön japanilaisen keramiikkataiteilijan Hitomi Hosonon kanssa. Hosono on luonut Wedgwoodille keramiikkakokoelman osana Artist in Residence -ohjelmaa.

Functional-segmentti

Milj. euroa	7–9 2018	7–9 2017	Muutos	1–9 2018	1–9 2017	Muutos	2017
Liikevaihto*	134,6	135,4	-0,6 %	446,8	477,3	-6,4 %	607,8
Vertailukelpoinen EBITA	19,1	13,6	40 %	66,4	58,7	13 %	59,7
Investoinnit	6,1	3,3	84 %	13,2	12,8	3 %	19,4

*Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myytyä Euroopan ruukkuliiketoimintaa (joulukuussa 2016) Functional-segmentin liikevaihto kasvoi 0,5 % vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä ja laski 0,9 % tammi–syyskuussa 2018

Functional-segmentti vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä

Functional-segmentin liikevaihto laski edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 0,6 % ja oli 134,6 milj. euroa (7–9/2017: 135,4). Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 0,5 % Outdoor-liiketoiminnan tukemana. Outdoor-liiketoiminnan vire pysyi hyvänä Amerikassa ja erityisesti monitoimintoyökalut ja julkiselta sektorilta tullut kysyntä ovat tukeneet liiketoimintaa. Functional EMEA -liiketoiminnassa liikevaihto laski pääasiassa heikon myynnin vuoksi tietyillä Itä-Euroopan markkinoilla. Näillä markkinoilla jakeluverkostoa rationalisoidaan parhaillaan, millä on ollut negatiivinen vaikutus liikevaihtoon lyhyellä aikavälillä. Vertailukelpoinen liikevaihto laski Functional Americas -liiketoiminnassa puutarhakategorian heikon myynnin vaikutuksesta. Tämä johtui pääasiassa siitä, että tietyt kaupan alan asiakkaat pienensivät puutarhatuotteiden varastojen täydennystä edellisvuosia aiemmin. Toisaalta koulu-, toimisto- ja askartelukategorian myynnin kasvu kompensoi osittain puutarhatuotteiden myynnin laskua.

Functional-segmentin vertailukelpoinen EBITA kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä ja oli 19,1 milj. euroa (13,6). Segmentin kaikki liiketoiminnat tukivat vertailukelpoisen EBITAn kasvua, mutta erityisesti Outdoor-liiketoiminta

Functional-segmentti tammi–syyskuussa 2018

Functional-segmentin liikevaihto laski edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 6,4 % ja oli 446,8 milj. euroa (1–9/2017: 477,3). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 0,9 % Functional EMEA -liiketoiminnan vaikutuksesta. Puutarhatuotteiden kehitys toisella vuosineljänneksellä ei täysin kompensoinut vaisua ensimmäistä neljännestä. Itä-Euroopassa jakeluverkoston rationalisoinnilla oli myös negatiivinen vaikutus kolmannella neljänneksellä. Lisäksi vuoden 2017 vertailujakso sisälsi jonkin verran kampanjamyyntiä, joka ei toistunut vuoden 2018 tammi–syyskuussa.

Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi Outdoor-liiketoiminnassa julkiselle sektorille kohdistuneen myynnin, monitoimintatuotteiden sekä kalastustuotteiden lanseerauksen tukemana. Functional Americas -liiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi uuden jakelun tukemana.

Functional-segmentin vertailukelpoinen EBITA kasvoi tammi–syyskuussa ja oli 66,4 milj. euroa (58,7). Kasvu johtui pääasiassa Functional Americas- ja Outdoor-liiketoimintojen myyntivolyymien kasvusta sekä operatiivisen tehokkuuden paranemisesta.

Markkinoinnin kohokohtia Functional-segmentissä

Fiskars voitti Teachers' Choice Award -palkinnon akkukäyttöisellä kynänteroittimella. Fiskarsin tuotteita palkittiin jo 13. vuonna peräkkäin. Askartelutuotteiden jatkunut menestys tuki koulunaloituskesonkia.

Euroopassa Fiskars käynnisti puutarhatuotteiden syys- ja talvikampanjan vuosineljänneksen aikana. Eri puolilla Eurooppaa lanseeratussa "Tidy up"-kampanjassa panostetaan pihojen siivoukseen ja talvikauteen valmistautumiseen. Kampanjalla rakennetaan osaltaan puutarhatuotteiden toista sesonkia syksyllä.

Outdoor-liiketoiminta lanseerasi markkinoille uusia tuotteita. Uusi taskukokoinen FlatIron-taittoveitsi on saanut positiivisia arvosteluja, ja toimitukset kuluttajille aloitettiin heinäkuussa. Lisäksi vuosineljänneksen aikana esiteltiin uusi ComplEAT-sarja, johon kuuluvia työkaluja voi käyttää sellaisenaan tai muunnella kätevästi retkeilykäyttöön sopiviksi. Sarjan toimitukset asiakkaille ja kuluttajille alkavat vuoden 2019 alussa.

Muut-segmentti

Milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos	1-9 2018	1-9 2017	Muutos	2017
Liikevaihto	1,1	0,9	19,5 %	2,8	2,8	0,3 %	3,8
Vertailukelpoinen EBITA	-0,9	-2,3	62 %	-8,0	-7,6	-5 %	-11,5
Investoinnit	0,8	0,8	1 %	2,3	1,5	15 %	2,0

Muut-segmentti vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä

Muut-segmentin liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja oli 1,1 milj. euroa (7-9/2017: 0,9) ja koostui puunmyynnistä sekä vuokratuloista. Muut-segmentin vertailukelpoinen EBITA oli -0,9 milj. euroa (-2,3).

Muut-segmentti tammi-syyskuussa 2018

Muut-segmentin liikevaihto pysyi edellisvuoden vastaavan ajanjakson tasolla ja oli 2,8 milj. euroa (1-9/2017: 2,8) ja koostui puunmyynnistä sekä vuokratuloista. Muut-segmentin vertailukelpoinen EBITA oli -8,0 milj. euroa (-7,6).

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos	Vert.kelp. muutos*	1-9 2018	1-9 2017	Muutos	Vert.kelp. muutos*	2017
Eurooppa	119,4	131,3	-9,1 %	-7,9 %	369,1	402,6	-8,3 %	-6,6 %	568,5
Amerikka	104,1	105,8	-1,6 %	-1,2 %	332,4	355,8	-6,6 %	1,2 %	463,0
Aasia-Tyynimeri	29,1	33,6	-13,1 %	-10,6 %	93,0	106,4	-12,6 %	-7,0 %	152,8
Kohdistamattomat**	3,2	-0,6			0,0	1,5			1,2

*Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myytyä ruukkuliiketoimintaa Euroopassa (joulukuussa 2016)

**Maantieteellisesti kohdistamattomat valuuttakurssierot

Liikevaihto vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä

Liikevaihto laski Euroopassa 9,1 % ja oli 119,4 milj. euroa (7-9/2017: 131,3). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 7,9 % pääosin English & Crystal Living -liiketoiminnan haasteiden painamana. Valtaosa matkailu- ja ravintola-alan kanavan myynnistä lukeutuu English & Crystal Living -liiketoimintaan Euroopassa, joka osaltaan vaikutti laskuun. Vertailukelpoinen liikevaihto laski myös Scandinavian Living- ja Functional EMEA -liiketoiminnoissa.

Liikevaihto laski Amerikassa 1,6 % ja oli 104,1 milj. euroa (105,8). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 1,2 % Functional Americas- ja English & Crystal Living -liiketoimintojen vuoksi. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi Outdoor-liiketoiminnassa.

Liikevaihto laski Aasia-Tyynenmeren alueella 13,1 % ja oli 29,1 milj. euroa (33,6). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 10,6 %. Laskun taustalla oli English & Crystal Living -liiketoiminta.

Liikevaihto tammi–syyskuussa 2018

Liikevaihto laski Euroopassa 8,3 % ja oli 369,1 milj. euroa (1–9/2017: 402,6). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 6,6 % Functional EMEA - ja English & Crystal Living -liiketoimintojen vaikutuksesta. Valtaosa matkailu- ja ravintola-alan kanavan myynnistä lukeutuu English & Crystal Living -liiketoimintaan Euroopassa, joka osaltaan vaikutti laskuun.

Liikevaihto laski Amerikassa 6,6 % ja oli 332,4 milj. euroa (355,8). Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 1,2 %. Vaikka vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi Functional Americas- ja Outdoor-liiketoiminnoissa, kasvua hillitsi English & Crystal Living -liiketoiminnan liikevaihdon lasku.

Liikevaihto laski Aasia-Tyynenmeren alueella 12,6 % ja oli 93,0 milj. euroa (106,4). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 7,0 %. Laskuun vaikuttivat English & Crystal Living -liiketoiminta sekä Scandinavian Living -liiketoiminta Japanissa.

Tuotekehitys

Konsernin tuotekehityskulut olivat vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä 3,9 milj. euroa (7–9/2017: 3,7) eli 1,5 % liikevaihdosta (1,4 %). Tuotekehityskulut olivat tammi–syyskuussa 13,2 milj. euroa (1–9/2017: 12,4) eli 1,7 % liikevaihdosta (1,4 %).

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli kolmannella vuosineljänneksellä keskimäärin 7 313 (7–9/2017: 7 622) kokoaikaista vastaavaa työntekijää (FTE). Vuosineljänneksen lopussa konsernin palveluksessa oli 7 761 henkilöä (8 073), joista 1 120 (1 201) Suomessa. Muutos edellisvuoteen verrattuna johtui pääosin määritelmien yhdenmukaistamisesta myymälä- ja tuotantohenkilöstön osalta sekä Alignment-ohjelmasta.

Rahoituserät ja tulos

Rahoituserät ja tulos vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä ja tammi–syyskuussa 2018

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeita ei enää käsitellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina. Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen lopussa Fiskars omisti 32 645 343 Wärtsilän osaketta, mikä on 5,52 % Wärtsilän osakepääomasta.

Käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavien sijoitusten nettomuutos, joka koostuu Fiskarsin omistamista Wärtsilä-osakkeista, oli vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä -1,3 milj. euroa (7–9/2017: 88,7, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten nettomuutos) ja vuoden 2018 tammi–syyskuussa -24,3 milj. euroa (1–9/2017: 187,4). Wärtsilän osakkeen päätöskurssi kolmannen vuosineljänneksen lopussa oli 16,79 euroa (59,90, ei suoraan vertailukelpoinen maksuttoman osakeannin (split) takia). Osakeannissa jokaista osaketta kohti annettiin kaksi uutta osaketta).

Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä 7,2 milj. euroa (7,7) ja vuoden 2018 tammi–syyskuussa 12,7 milj. euroa (11,7), mihin sisältyi 7,5 ja 15,0 milj. euroa (7,1 ja 14,1) osinkoja Wärtsilä-omistuksesta ja -1,0 ja -0,3 milj. euroa (-0,6 ja 0,7) valuuttakurssieroja. Wärtsilä-osakkeiden osinkojen ensimmäinen erä tuloutui maaliskuussa ja toinen erä syyskuussa 2018.

Tulos ennen veroja oli vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä 31,0 milj. euroa (123,3). Kolmannen vuosineljänneksen verot olivat -3,2 milj. euroa (-24,4). Ero johtuu pääasiassa Fiskarsin omistamien Wärtsilän osakkeiden käyvän arvon kirjaamisesta. Osakekohtainen tulos oli 0,34 euroa (0,34). Osakekohtainen tulos ei sisällä sijoitusten käyvän arvon nettomuutosta. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen vertailulukua on oikaistu vastaavasti.

Tulos ennen veroja tammi–syyskuussa oli 73,1 milj. euroa (271,5). Verot tammi–syyskuussa olivat -18,0 milj. euroa (-58,6). Ero johtuu pääasiassa Fiskarsin omistamien Wärtsilän osakkeiden käyvän arvon kirjaamisesta. Osakekohtainen tulos oli 0,67 euroa (0,77). Osakekohtainen tulos ei sisällä sijoitusten käyvän arvon nettomuutosta. Vuoden 2017 tammi–syyskuun vertailulukua on oikaistu vastaavasti.

Rahavirta, tase ja rahoitus

Rahavirta, tase ja rahoitus vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä sekä tammi–syyskuussa 2018

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 41,1 milj. euroon (7–9/2017: 24,8). Muutos johtui pääosin lyhytaikaisten varojen muutoksesta. Rahavirta rahoituseristä ja veroista oli -2,3 milj. euroa (0,9). Investointien rahavirta oli -4,2 milj. euroa (-3,4), ja siihen sisältyi -12,2 milj. euroa investointeja käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä 1,8 milj. euroa tuottoja käyttöomaisuuden myynnistä. Rahoituksen rahavirta oli -33,6 milj. euroa (-24,1), mikä sisältää -29,4 milj. euroa maksettuja osinkoja sekä -2,6 milj. euron lyhytaikaisten saamisten muutoksen. Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen vertailuluku sisälsi -24,6 milj. euroa maksettuja osinkoja.

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli tammi-syyskuussa 44,6 milj. euroa (1–9/2017: 27,0). Rahavirta rahoituseristä ja veroista oli -20,5 milj. euroa (-15,3). Investointien rahavirta oli -14,3 milj. euroa (-8,8), ja siihen sisältyi -32,0 milj. euroa investointeja käyttöomaisuushyödykkeisiin, 2,8 milj. euroa tuottoja käyttöomaisuuden myynnistä sekä 15,0 milj. euroa saaduista osingoista. Rahoituksen rahavirta oli -25,3 milj. euroa (-7,9), mikä sisältää 45,4 milj. euron lyhytaikaisten velkojen muutoksen, 20,0 milj. euron lyhytaikaisten saamisten muutoksen, -30,2 milj. euron pitkäaikaisen lainan lyhennyksen sekä -59,3 milj. euroa maksetuista osingoista. Tammi–syyskuun 2017 vertailuluku sisälsi 22,0 milj. euron positiivisen rahavirran rahamarkkinasijoituksista, -83,0 milj. euroa maksetuista osingoista ja 53,0 milj. euron lyhytaikaisten velkojen muutoksen.

Kolmannen vuosineljänneksen investoinnit olivat yhteensä 12,2 milj. euroa (8,6) ja liittyivät pääosin tehtaiden laajennuksiin sekä toiminnan tehostamiseen. Poistot ja arvonalentumiset olivat vuoden kolmannella neljänneksellä 9,3 milj. euroa (9,2). Tammi–syyskuun investoinnit olivat yhteensä 32,0 milj. euroa (23,4) ja liittyivät pääosin tehtaiden laajennuksiin sekä toiminnan tehostamiseen. Poistot ja arvonalentumiset olivat tammi–syyskuussa 27,1 milj. euroa (27,9).

Fiskarsin käyttöpääoma oli syyskuun lopussa 232,2 milj. euroa (252,5). Laskun takana oli pääosin myynti- ja muiden saamisten pieneneminen. Omavaraisuusaste oli 69 % (69 %), ja nettovelkaantumisaste oli 16 % (17 %).

Rahavarat olivat kauden lopussa 15,6 milj. euroa (13,0). Korollinen nettovelka oli 203,8 milj. euroa (226,3). Wärtsilän osakkeiden tasearvo katsauskauden lopussa oli 548,1 milj. euroa (651,8).

Lyhytaikaista korollista velkaa oli 69,1 milj. euroa (88,5) ja pitkäaikaista 151,4 milj. euroa (151,9). Lyhytaikainen velka koostui ensisijaisesti yritystodistuksista. Lisäksi Fiskarsilla oli 300,0 milj. euroa (300,0) käyttämättömiä sitovia valmiusluottoja pohjoismaisissa pankeissa. Näistä 240,0 milj. euroa oli pitkäaikaisia ja 60,0 milj. euroa lyhytaikaisia.

Muutoksia johdossa ja organisaatiossa

Fiskars ilmoitti 11.1.2018 konsernin johtoryhmää koskevasta uudistuksesta ja laajennuksesta. Samalla Fiskars lakkautti laajennetun johtoryhmän sekä konsernitoimintojen johtoryhmän yksinkertaistaakseen johdon organisaatiota. Fiskars nimitti Ulla Lettijeffin (DI) Living-liiketoiminnan johtajaksi ja Fiskars-konsernin johtoryhmän jäseneksi. Johtoryhmään nimitettiin myös seuraavat uudet jäsenet: toimitusketjusta vastaava johtaja Risto Gaggl (DI), lakiasianjohtaja Päivi Timonen (OTK, varatuomari) ja viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Maija Taimi (KTM). Fiskars nimitti myös talousjohtaja Sari Pohjosen toimitusjohtajan sijaiseksi.

Fiskars julkisti 15.3.2018 Niklas Lindholmin (KTT, KTM) nimityksen henkilöstöjohtajaksi ja Fiskars-konsernin johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti yhtiön palveluksessa 1.8.2018 ja raportoi konsernin toimitusjohtajalle Jaana Tuomiselle.

Fiskars julkisti 11.6.2018, että Functional-liiketoiminnan johtaja Paul Tonnesen on päättänyt lähteä yhtiöstä. Fiskars on käynnistänyt uuden johtajan haun. Toimitusjohtaja Jaana Tuominen toimii oman tehtävänsä ohella Functional-liiketoiminnan väliaikaisena johtajana.

Fiskars julkisti 12.6.2018 Tuomas Hyyryläisen (KTM) nimityksen kasvujohtajaksi ja Fiskars-konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.9.2018 lähtien. Hän raportoi konsernin toimitusjohtajalle Jaana Tuomiselle.

Näiden muutosten jälkeen Fiskars-konsernin johtoryhmä koostuu yhdeksästä jäsenestä:

- Jaana Tuominen, toimitusjohtaja
- Sari Pohjonen, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen
- Risto Gaggl, toimitusketjusta vastaava johtaja

- Tuomas Hyyryläinen, kasvujohtaja
- Ulla Lettijeff, Living-liiketoiminnan johtaja
- Niklas Lindholm, henkilöstöjohtaja
- Maija Taimi, viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
- Päivi Timonen, lakiasiainjohtaja
- Functional-liiketoiminnan johtaja, nimitetään myöhemmin

Katsauskauden muut merkittävät tapahtumat

Uusi osakeperusteinen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä Fiskars-konsernin avainhenkilöille

Fiskars Oyj Abp ilmoitti 7.2.2018, että sen hallitus oli päättänyt uudesta Fiskars-konsernin johtoryhmälle ja muille avainhenkilöille suunnatusta osakeperusteisesta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä on osa yhtiön avainhenkilöiden palkitsemisohjelmaa, ja sen tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteuttamista sekä yhtenäistää avainhenkilöiden ja yhtiön osakkeenomistajien tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä on kolme kolmivuotista ansaintajaksota, jotka muodostuvat kalenterivuosisista 2018–2020, 2019–2021 ja 2020–2022. Hallitus päättää kullekin ansaintajaksolle erikseen kannustinjärjestelmään kuuluvat avainhenkilöt ja kullekin osallistujalle tulevat minimi-, tavoite- ja enimmäispalkkiot sekä suorituskriteerit ja niihin liittyvät tavoitteet.

Avainhenkilölle maksettavan palkkion määrä riippuu ennalta määritettyjen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkkiota ei makseta, jos tavoitteita ei saavuteta tai jos osallistujan työ- tai toimisuude päättyy ennen palkkion maksamista. Ensimmäisellä ansaintajaksolla kannustinjärjestelmään kuuluu enintään 48 avainhenkilöä ja järjestelmän tavoitteet liittyvät yhtiön osakkeen kokonaistuottoon, konsernin EBITAan ja liikevaihtoon.

Jos kannustinjärjestelmän tavoitteet saavutetaan, palkkiot maksetaan kunkin ansaintajakson päätyttyä. Palkkio maksetaan yhtiön osakkeina sen jälkeen, kun palkkiosta on vähennetty osakepalkkiosta aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi vaadittava käteisosuus. Yhtiöllä on kuitenkin oikeus maksaa palkkio tietyissä tilanteissa kokonaisuudessaan rahana. Mikäli kaikki enimmäistavoitteet saavutetaan, ansaintajakson 2018–2020 perusteella osakkeina maksettava enimmäispalkkio vastaa bruttona yhteensä enintään 314 321 yhtiön osaketta. Lähtökohtaisesti avainhenkilöille annettavat osakkeet maksetaan yhtiön olemassa olevilla osakkeilla, joten pitkän aikavälin kannustinjärjestelmällä ei odoteta olevan osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään kuuluvia Fiskars-konsernin johtoryhmän jäseniä koskee yhtiön osakkeiden omistusvaatimus, jonka mukaan heidän tulee säilyttää omistuksessaan vähintään 50 % järjestelmän nojalla saamistaan netto-osakkeista, kunnes heidän osakeomistuksensa Fiskarsissa vastaa vähintään 50 % (ja toimitusjohtajan osalta vähintään 100 %) heidän vuosittaisen kiinteän bruttopalkkansa määrästä.

Fiskars Oyj Abp:n suunnattu maksuton osakeanti pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän 2015–2019 perusteella

Fiskars Oyj Abp ilmoitti 14.3.2018, että sen hallitus oli päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista Fiskarsin pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän 2015–2019 perusteella ansaintajakson 2015–2017 osakepalkkioiden maksamiseksi.

Osakeannissa annettiin vastikkeetta 15 168 Fiskarsin hallussa ollutta yhtiön osaketta ansaintajakson 2015–2017 piiriin kuuluville avainhenkilöille osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2015–2019 ehtojen mukaisesti. Kannustinjärjestelmän perustamisesta ja sen keskeisistä ehdoista on tiedotettu 6.2.2015 julkaistulla pörssitiedotteella.

Päätös osakeannista perustui Fiskars Oyj Abp:n varsinaisen yhtiökokouksen 14.3.2018 hallitukselle antamaan valtuutukseen. Osakkeet luovutettiin kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille 15.–16.3.2018. Luovutuksen jälkeen Fiskarsin hallussa oli 176 299 omaa osaketta.

Näkymät vuodelle 2018 päivitetty 18.7.2018

Fiskars-konserni alensi 18.7.2018 vertailukelpoisen liikevaihdon ohjaustaan koko vuodelle 2018. Fiskars odottaa vertailukelpoisen liikevaihdon jäävän hieman edellisvuodesta. Aiemmin Fiskars odotti vertailukelpoisen liikevaihdon kasvavan vuoteen 2017 verrattuna. Fiskars odottaa edelleen vertailukelpoisen EBITAn kasvavan vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna.

Vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä poikkeuksellisen kylmä kevät Euroopassa ja Yhdysvalloissa vaikuttivat liikevaihtoon puutarhatuotteissa, joissa ensimmäinen vuosineljännes on yleensä vahva. Puutarhatuotteiden myynnin kehitys Euroopassa oli odotettua heikompaa myös toisella vuosineljänneksellä. Samanaikaisesti kaupankäyntiympäristön muutokset ja haasteet joillakin päämarkkinoilla vaikuttivat edelleen English & Crystal Living -liiketoiminnan liikevaihtoon.

Täsmäytyspäivä ja maksupäivä varsinaisen yhtiökokouksen 2018 päättämälle toiselle osinkoerälle

Fiskarsin hallitus päätti 7.9.2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti, että toisen osinkoerän 0,36 euroa osakkeelta maksupäivä tulisi olemaan 18.9.2018. Osingon irtoamispäivä oli 10.9.2018 ja täsmäytyspäivä 11.9.2018.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Fiskars Oyj Abp:llä on yksi osakesarja (FSKRS). Jokaisella osakkeella on yksi ääni ja yhtäläiset oikeudet. Osakkeiden kokonaismäärä on 81 905 242. Fiskars Oyj Abp:n omistuksessa oli vuosineljänneksen lopussa 278 305 omaa osaketta. Osakepääoma pysyi entisellään 77 510 200 eurossa.

Fiskarsin osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin Large Cap -listalla. Osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi oli kolmannella vuosineljänneksellä 18,32 euroa (7–9/2017: 20,63). Syyskuun lopun päätöskurssi oli 17,66 euroa osakkeelta (20,35) ja Fiskarsin markkina-arvo oli 1 441,5 milj. euroa (1 662,9). Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä ja vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla heinä–syyskuussa 0,8 miljoonaa kappaletta (2,4), mikä on 1,0 % (2,9 %) osakkeiden määrästä. Osakkeenomistajia oli syyskuun 2018 lopussa yhteensä 19 809 (19 375).

Liputusilmoitukset

Fiskarsille ei vuosineljänneksen aikana ilmoitettu merkittävistä muutoksista sen suurimpien osakkeenomistajien omistuksissa.

Omien osakkeiden hankinta

Fiskars Oyj Abp:n hallitus päätti 30.4.2018 aloittaa yhtiön omien osakkeiden hankinnan varsinaisen yhtiökokouksen 14.3.2018 antaman valtuutuksen perusteella.

Fiskars hankkii omia osakkeita enintään 200 000 kappaletta eli enintään noin 0,2 % koko osakekannasta. Osakkeet hankitaan Nasdaq Helsingin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Omien osakkeiden hankinta alkoi 9.5.2018, ja se päättyy viimeistään seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa vuonna 2019.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Fiskarsin liiketoimintaan, liikevaihtoon tai tulokseen voi vaikuttaa useita epävarmuustekijöitä. Fiskars-konserni on selostanut liiketoiminnan riskit ja riskienhallinnan vuosikertomuksessaan sekä internetsivuillaan <http://www.fiskarsgroup.com/fi/sijoittajat>.

Fiskars-konsernissa on meneillään verotarkastuksia useissa maissa. On mahdollista, että tarkastukset voivat johtaa verojen uudelleenarviointiin. Fiskars on hakenut Suomen Konserniverokeskuksen oikaisulautakunnalta muutosta Konserniverokeskuksen vuonna 2016 antamaan jälkiverotuspäätökseen, jossa yhtiölle määrättiin yhteensä 28,3 milj. euron jälkiverot, korkokulut ja veronkorotukset. Fiskars jatkaa tarvittaessa valitusprosessia oikeudessa, jonka käsittely voi kestää useita vuosia. Kiista koskee yhtiön vuonna 2003 anteeksiantamien konsernilainojen käsittelyä myöhempinä verovuosina.

Yhdysvaltain verouudistusta koskeva laki hyväksyttiin joulukuussa 2017. Lain myötä muun muassa liittovaltion yhteisövero laskee 35 %:sta 21 %:iin. Muutoksella odotetaan olevan hienoinen positiivinen vaikutus Fiskarsin nettotulokseen vuodesta 2018 alkaen.

Fiskars toimii globaaleilla markkinoilla, ja merkittävä osuus liiketoiminnasta on Yhdysvalloissa sekä muissa euroalueen ulkopuolisissa maissa. Jos Yhdysvaltain dollari tai muut valuutat heikkenevät suhteessa euroon, valuutan translaatiovaikutus raportoituihin taloudellisiin lukuihin voi olla olennainen. Alle 20 % Fiskarsin kaupallisista kassavirroista on alttiina valuuttakurssien muutoksille.

Merkittävä osa Fiskarsin liiketoiminnasta on Yhdysvalloissa. Kaupankäyntiin liittyvät lisääntyvät epävarmuustekijät, kuten uudet tuontitullit, saattavat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan, sillä osa maassa myytävistä tuotteista on tuontituotteita. Tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella mahdollisilla tuontitulleilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta kuluvana vuonna.

Asumisen tuotteiden myynti painottuu voimakkaasti vuoden viimeiselle neljännekselle. Tuotteiden saatavuuden tai kysynnän mahdolliset ongelmat viimeisellä vuosineljänneksellä saattavat vaikuttaa merkittävästi liiketoiminnan koko tilikauden tulokseen.

Muutoin uusia tai muuttuneita merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä ei tunnistettu vuosineljänneksen aikana.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Fiskars ilmoitti 31.10.2018 käynnistävänsä uudelleenjärjestelyohjelman Living-liiketoiminnassa. Tavoitteena on lisätä toiminnan tehokkuutta, yksinkertaistaa liiketoiminnan rakennetta sekä vauhdittaa pitkän aikavälin strategista kehitystä.

Suunnitellun ohjelman tavoitteena on pienentää konsernin vuotuisia kustannuksia noin 17 milj. eurolla, kun ohjelma on täysin toteutettu. Tavoiteltujen kustannussäästöjen odotetaan toteutuvan vaiheittain siten, että suurin osa säästöistä vaikuttaisi konsernin tulokseen sen jälkeen kun ohjelma on päättynyt, arviolta vuoden 2021 loppuun mennessä. Suunnitellun ohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 40 milj. euroa vuosina 2018–2021. Kustannukset on tarkoitettu kirjata vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

Ehdotettuihin muutoksiin lukeutuu globaalin vähittäiskauppa- ja jakeluverkoston sekä toimitusketjun ja organisaatorakenteen optimointi, ja ohjelma keskittyy lähinnä English & Crystal Living -liiketoimintaan, sen kannattavuuden parantamiseksi. Suunnitelmien edetessä Fiskars Group työskentelee tiiviisti henkilöstönsä ja henkilöstön edustajien kanssa varmistaakseen, että osapuolilla on kaikki tarvittava tieto saatavilla ja heidän kanssaan neuvotellaan esitetyistä muutoksista. Prosessit ja ajankohdat vaihtelevat maittain.

Fiskars vei vuonna 2017 päätökseen Supply Chain 2017 -ohjelman, jossa globaalia toimitusketjua tehostettiin erityisesti Euroopassa ja Aasiassa. Tämä ohjelma käynnistettiin syyskuussa 2015 ja sen ulkopuolelle jäi heinäkuussa 2015 hankitun English & Crystal Living -liiketoiminnan tuotanto- ja jakeluverkosto.

Näkymät vuodelle 2018

Vuonna 2018 Fiskars odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon jäävän hieman edellisvuodesta ja vertailukelpoisen EBITAn kasvavan vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden viimeinen neljännes on merkittävä sekä liikevaihdon että kannattavuuden osalta.

Vertailukelpoinen liikevaihto ei sisällä valuuttakurssien sekä ostettujen ja myytyjen liiketoimintojen vaikutusta. EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät uudelleenjärjestelykuluja, arvonalentumisia tai varauksia, integraatiotoimiin liittyviä kuluja, hankittuja ja myytyjä liiketoimintoja sekä liiketoimintojen myyntien tulosvaikutusta.

Helsingissä 30.10.2018

FISKARS OYJ ABP

Hallitus

KONSERNIN TULOSLASKELMA

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos %	1-9 2018	1-9 2017	Muutos %	1-12 2017
Liikevaihto	255,8	270,1	-5	794,5	866,3	-8	1 185,5
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-147,5	-155,0	-5	-451,7	-493,5	-8	-673,3
Bruttokate	108,3	115,2	-6	342,7	372,8	-8	512,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2,1	2,2	-5	3,5	5,3	-34	7,1
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-61,9	-65,1	-5	-201,3	-218,7	-8	-300,2
Hallinnon kulut	-22,3	-21,5	4	-73,0	-73,6	-1	-99,9
Tutkimus- ja kehittämismenot	-3,9	-3,7	6	-13,2	-12,4	7	-18,8
Liiketoiminnan muut kulut	1,0	-0,3	417	0,4	-1,3	129	-2,5
Liiketulos (EBIT)*	23,3	26,8	-13	59,1	72,1	-18	97,9
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	0,5	0,1		1,3	0,4		0,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten arvonmuutos**		88,7			187,4		107,9
Muut rahoitustuotot ja -kulut	7,2	7,7		12,7	11,7		11,4
Tulos ennen veroja	31,0	123,3		73,1	271,5		217,8
Tuloverot	-3,2	-24,4		-18,0	-58,6		-50,8
Tilikauden tulos	27,7	98,9		55,0	212,9		167,1
Jakautuminen:							
Emoyhtiön osakkeenomistajat	27,7	98,7		54,9	212,4		166,4
Määräysvallattomat omistajat	0,0	0,2		0,1	0,5		0,7
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, euroa (laimentamaton ja laimennettu)***	0,34	0,34		0,67	0,77		0,98
*Vertailukelpoinen EBITA (eritelty liitetiedoissa)	27,0	29,1	-7	72,9	83,5	-13	119,0

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	1-9 2018	1-9 2017	1-12 2017
Tilikauden tulos	27,7	98,9	55,0	212,9	167,1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät					
Saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	1,9	-6,6	13,2	-25,8	-29,4
Rahavirran suojaukset	0,1	0,1	0,3	0,5	0,6
Ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavien sijoitusten arvonmuutos verovaikutuksen jälkeen**	-1,0		-19,3		
Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verovaikutuksen jälkeen	-0,0	-0,0	-0,4	0,7	0,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	1,0	-6,5	-6,1	-24,6	-28,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä	28,6	92,4	48,9	188,3	138,5
Jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	28,5	92,2	48,7	188,1	137,8
Määräysvallattomat omistajat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7

**Perustuen uuteen IFRS 9 standardiin, joka on otettu käyttöön 1 tammikuuta 2018 alkaen, Wärtsilän omistussuuden käyvän arvon muutos on esitetty laajassa tuloslaskelmassa sisältäen laskennalliset verot, tuloslaskelmassa esittämisen sijaan. Vertailukautta ei ole oikaistu.

***Tulos/osake ei sisällä käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavien sijoitusten arvonmuutos. Raportoidut luvut 1,20 euroa vuoden 2017 kolmannen neljänneksen, 2,59 euroa vuoden 2017 kolmen ensimmäisen neljänneksen sekä 2,04 euroa koko vuoden 2017 osalta on oikaistu tämän mukaisesti.

milj. euroa	30.9. 2018	30.9. 2017	Muutos %	31.12. 2017
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	223,8	222,7	0	221,9
Muut aineettomat hyödykkeet	287,3	284,5	1	279,5
Aineelliset hyödykkeet	156,2	152,3	3	155,1
Biologiset hyödykkeet	42,9	41,3	4	41,6
Sijoituskiinteistöt	5,1	5,3	-5	3,9
Rahoitusvarat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	28,4	21,4	33	21,7
Muut sijoitukset	9,4	9,1	3	8,7
Laskennalliset verosaamiset	31,2	30,7	2	29,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä	784,2	767,3	2	761,7
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	237,5	228,6	4	205,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	198,4	212,7	-7	214,4
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	30,5	34,5	-12	33,2
Korolliset saamiset	0,0	0,0	-23	20,0
Sijoitukset, käypään arvoon laajan tuloslaskelmaan kirjattavat	548,1	651,8	-16	572,4
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	15,6	13,0	19	31,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	1 030,0	1 140,6	-10	1 076,2
Varat yhteensä	1 814,3	1 907,9	-5	1 837,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	1 257,0	1 318,7	-5	1 269,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,5	2,6	0	2,8
Oma pääoma yhteensä	1 259,5	1 321,3	-5	1 272,1
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat	151,4	151,9	0	151,4
Muut velat	7,2	6,2	17	7,3
Laskennalliset verovelat	67,4	89,3	-25	73,2
Eläkevelvoitteet	14,1	13,0	8	13,3
Varaukset	5,5	5,4	2	6,9
Pitkäaikaiset velat yhteensä	245,5	265,8	-8	252,0
Lyhytaikaiset velat				
Korolliset velat	69,1	88,5	-22	48,5
Ostovelat ja muut velat	222,6	209,3	6	246,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	11,5	14,0	-18	10,0
Varaukset	6,0	9,0	-34	8,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä	309,2	320,8	-4	313,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 814,3	1 907,9	-5	1 837,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	1-9 2018	1-9 2017	1-12 2017
Liiketoiminnan rahavirta					
Tulos ennen veroja	31,0	123,3	73,1	271,5	217,8
Oikaisut					
Poistot ja arvonalentumiset	9,3	9,2	27,1	27,9	38,8
Pitkäaikaisten varojen myynnistä ja romutuksesta syntyneet voitot ja tappiot	-1,7	-1,1	-2,0	-3,4	-4,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten arvonmuutos	0,0	-88,7	0,0	-187,4	-107,9
Muut rahoituserät	-7,2	-7,6	-12,6	-11,6	-11,2
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-0,5	-0,1	-1,3	-0,4	-0,7
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-3,6	-1,9	-6,0	-10,4	-8,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	27,3	33,1	78,2	86,2	124,0
Käyttöpääoman muutos					
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	14,2	-8,3	17,6	-20,7	-23,8
Vaihto-omaisuuden muutos	-4,2	4,1	-27,2	-16,7	8,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	3,8	-4,1	-24,0	-21,8	21,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	41,1	24,8	44,6	27,0	130,5
Saadut rahoitustuotot ja maksetut rahoituskulut	-1,0	1,0	-3,7	1,0	-0,7
Maksetut verot	-1,2	-0,1	-16,8	-16,2	-26,0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	38,8	25,7	24,1	11,7	103,8
Investointien rahavirta					
Investoinnit rahoitusvaroihin		-1,6		-1,7	-1,9
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	-12,2	-7,6	-32,0	-24,0	-32,8
Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	1,8	-1,2	2,8	2,7	9,5
Myytäväinä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien luovutustulot		0,0		0,0	-1,3
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustulot		-0,0	0,0	-0,1	0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten luovutustulot	-0,0	-0,0	-0,0	0,2	-0,0
Muut osinkotuotot	7,5	7,1	15,0	14,1	14,1
Muu investointien rahavirta	-1,3		0,0		0,0
Investointien rahavirta (B)	-4,2	-3,4	-14,3	-8,8	-12,4
Rahoituksen rahavirta					
Omien osakkeiden hankinta	-1,0	0,0	-1,9	-0,1	-0,1
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2,6	0,0	20,0	22,0	2,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,2	-0,2	0,5	0,6	0,9
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-0,1	0,8	-30,2	-0,5	-1,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,9	-0,3	45,4	53,0	7,3
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,1	0,2	-0,2	0,0	-0,6
Muiden rahoituserien rahavirta	0,3	0,1	0,3	0,2	0,7
Maksetut osingot	-29,4	-24,6	-59,3	-83,0	-87,0
Rahoituksen rahavirta (C)	-33,6	-24,1	-25,3	-7,9	-78,0
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	1,0	-1,8	-15,5	-4,9	13,5
Likvidit varat kauden alussa	10,5	17,7	31,1	17,7	17,7
Kurssimuutosten vaikutus	5,0	-2,9	-0,0	0,2	-0,1
Likvidit varat kauden lopussa	15,6	13,0	15,6	13,0	31,1

Korollisista nettovelan muutoksista ilman maksutapahtumaa muodostui 0,2 miljoonaa euroa johtuen realisoitumattomista valuuttakurssieroista.

LYHENNETTY KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Kert. voittovarot	Määräysvallattom. omistajien osuus	Yhteensä
	Osake-pääoma	Omat osakk.	Muunto-erot	Käyvän arvon rahasto	Vak.mat. voitot ja tappiot	Sijoitukset FVTOCI			
31.12.2016	77,5	-3,2	32,3	-1,2	-4,6		1 117,3	1,9	1 220,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-26,4	0,5	0,7		212,4	1,1	188,3
Omien osakkeiden hankinta		-0,1							-0,1
Osingonjako							-86,6	-0,4	-87,0
30.9.2017	77,5	-3,2	6,0	-0,7	-3,9		1 243,1	2,6	1 321,3
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-3,0	0,1	-0,5		-46,0	-0,4	-49,8
Vähemmistöosuuksien omistajien pääomasijoitus								0,7	0,7
Osingonjako								0,0	0,0
31.12.2017	77,5	-3,2	3,0	-0,6	-4,4		1 197,1	2,8	1 272,1
Implementointi IFRS 9							-1,0		-1,0
IFRS 2 muutosten implementointi							0,5		0,5
Alkava saldo 1.1.2018	77,5	-3,2	3,0	-0,6	-4,4		1 196,5	2,8	1 271,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä			13,1	0,3	-0,4	-19,3	54,9	0,2	48,9
Omien osakkeiden luovutukset ja hankinnat		-1,6							-1,6
Maksetut osingot*							-58,8	-0,5	-59,3
30.9.2018	77,5	-4,8	16,0	-0,3	-4,8	-19,3	1 192,6	2,5	1 259,5

*Osingonjako sisältää osinkojen maaliskuussa 2018 maksetun ensimmäisen erän sekä syyskuussa 2018 maksetun toisen erän

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu IAS 34 (Osavuositarkastukset) -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin edellisessä tilinpäätöksessä alla mainittuja laadintaperiaatteiden muutoksia lukuun ottamatta.

Esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, ja sen vuoksi yksittäisten erien summa saattaa erota esitetystä kokonaissummasta.

Muutokset laadintaperiaatteissa

Konsernissa sovelletaan 1.1.2018 alkaen seuraavia käyttöön otettuja standardeja, standardien muutoksia ja tulkintoja:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 määrittelee yhden kattavan mallin yhteisöjen käytettäväksi asiakassopimuksista saatujen myyntituottojen kirjaamista varten. Voimaantulonsa jälkeen IFRS 15 korvasi aiemmat myyntituottojen kirjausohjeet, mukaan lukien IAS 18 Tuotot, IAS 11 Pitkäaikaishankkeet ja näihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 -standardin keskeinen periaate on, että yhteisön tulee kirjata tuotot siten, että asiakkaille luvattujen tuotteiden tai palveluiden myyntituotot kohdistetaan suoritevelvoitteille suhteellisten myyntihintojen perusteella. IFRS 15:n mukaan yhteisö kirjaa tuottoja, kun suoritusvelvoite on täytetty, toisin sanoen, kun suoritusvelvoitteeseen liittyvän tuotteen tai palvelun määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle.

Standardi sisältää viisivaiheisen myyntituottojen tuloutusmallin. IFRS 15 standardin mukaan myyntituotot tulee kohdistaa suoritevelvoitteille suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella. Myynnin kirjaaminen tapahtuu ajan kuluessa tai tietynä ajankohtana ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen.

IFRS 15:n periaatteiden soveltamisessa käytetään seuraavaa viittä vaihetta:

1. Asiakkaan kanssa solmittujen sopimusten tunnistaminen
2. Kaikkien sopimuksen mukaisten suoritusvelvoitteiden tunnistaminen
3. Kauppahinnan määrittäminen
4. Kauppahinnan kohdistaminen sopimuksen mukaisiin suoritusvelvoitteisiin
5. Tulouttaminen

Standardi vaatii yhteisöjä käyttämään harkintaa, kaikki asiaan liittyvät seikat ja olosuhteet huomioiden, soveltaessaan kutakin vaihetta asiakkaiden kanssa solmittuihin sopimuksiin. Standardi määrittelee myös sopimuksen saamisesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämistä suoraan aiheutuvien menojen kirjaamistavan.

Konserni otti IFRS 15:n käyttöön soveltaen sitä täysin takautuvasti. Vertailutietoihin vaikuttavia muutoksia ei ole, ja näin ollen konsernin tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja.

Tuotteiden myynti

Konsernin tuotteiden myyntiä koskevat asiakassopimukset sisältävät yleensä yhden suoritusvelvoitteen. Konsernin näkemyksen mukaan tuotteiden myynnistä saadut tuotot tulee kirjata ajankohdalle, jolloin omaisuus siirtyy asiakkaalle, yleensä tuotteen toimitushetkellä. Määräysvallan siirtymisen tarkka ajoitus analysoidaan sopimuskohtaisesti huomioiden toimitusehdot, asiakkaan hyväksyntälausekkeet ja asiakkaan kyky saada hyötyä toimitetuista tavaroista. Näin ollen IFRS 15 -standardin soveltamisella ei ole vaikutusta tuottojen kirjauksen ajoitukseen.

Takuuveloitteet

Konserni tarjoaa yleensä takuun myyntihetkellä olemassa olleiden vikojen yleiskorjauksille lain vaatimalla tavalla. Näin ollen useimmat takuut ovat varmennustyyppisiä takuita IFRS 15:n mukaisesti, ja konserni kirjaa ne IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardin mukaisesti ja linjassa sen IFRS 15 -standardin soveltamista edeltävien käytäntöjen kanssa. Jos yhtiö tarjoaa muita takuita, kuten laajennettuja takuuaikoja, näiden vaikutuksen katsotaan olevan vähäinen.

Muuttuva vastike

Konserni soveltaa IFRS 15:n vaatimuksia rajoittaa muuttuvan vastikkeen arvioita, jotta voidaan määritellä, mikä muuttuvan vastikkeen määrä voidaan lukea mukaan kauppahintaan. Jotkin tavaroiden myyntisopimukset antavat asiakkaille oikeuden palautuksiin, alennuksiin ja paljousalennuksiin. Muuttuva vastike arvioidaan odotusarvomenetelmän avulla sopimuksen syntyhetkellä, ja se rajataan, kunnes siihen liittyvä epävarmuus on myöhemmin ratkaistu. Muuttuvaa vastiketta koskevan rajauksen soveltaminen ei vaikuta vertailutietoihin, ja näin ollen konsernin tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja.

Rojallit

Fiskars vastaanottaa myyntiin perustuvia rojalteja etupäässä Isosta-Britanniasta. Fiskarsissa sovelletaan menetelmää, jossa kiinteä osa (minimitakuu) tuloutetaan pidemmällä ajanjaksolla ja edistymisaste suhteutetaan kiinteään summaan kumulatiivisesti. Rojalit myyntiin perustuva osa kirjataan vastapuolen raportoitujen myyntien perusteella. Rojalit eivät ole merkittävä osa nettomyyntiä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset

Standardi sisältää ohjeistuksen luokittelusta ja arvostamisesta, arvonalentumisesta, alaskirjauksesta sekä yleisestä suojauslaskennasta ja korvaa aiemman IAS 39 -standardin. IFRS 9:n mukainen arvonalentumismalli perustuu oletettuihin luottotappioihin.

Uusi standardi vaikuttaa pääasiallisesti rahoituserien laskentasääntöihin sekä niiden arvonalentumisen arviointiin odotettujen luottotappioiden mallilla. Se mahdollistaa käypään arvoon arvostettavien sijoitusten arvomuutosten, koostuen Fiskarsin omistuksesta Wärtsilässä, käsittelyn tuloslaskelmalla tai laajassa tuloksessa, ja Fiskars on valinnut näistä kahdesta mallista sijoitusten arvomuutoksen käsittelyn laajassa tuloksessa. Aiempaan tilinpäätösperiaatteeseen verrattuna tämä muutos on siirtänyt kyseisten sijoitusten markkina-arvon muutoksen tuloslaskelmasta muihin laajan tuloksen eriin, laskennalliset verot mukaan lukien. Muutos ei ole vaikuttanut näiden erien luokitteluun taseessa tai osinkojen käsittelyyn tuloslaskelmassa.

Lisäksi standardin muutoksella on lievä vaikutus myyntisaamisten luottotappiovaraukseen, joka standardin muutoksen myötä perustuu odotettujen luottotappioiden malliin. Odotettujen luottotappioiden malli on lisännyt luottotappiovarauksen määrää 1,0 miljoonalla eurolla, mikä on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin. Aikaisempia kausia ei ole oikaistu.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut (muutokset)

Muutosten tarkoituksena on poistaa vaihtelevuutta kolmella alueella: oikeuden syntymisehtojen vaikutus käteisvaroina maksettavan osakeperusteisen liiketoimen arviointiin, osakeperusteisen liiketoimen luokittelu nettomaksuominaisuuksilla ennakoverovastuita varten ja laskenta, jossa osakeperusteisen liiketoimen ehtojen muutos muuttaa sen luokittelun käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardiin tehtyjen muutosten mukaisesti Fiskars luokittelee osakeperusteiset järjestelyt, joissa on nettomaksuominaisuus, omana pääomana maksettaviksi. Oikaisuja aikaisempiin kausiin tehdä.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konserni ottaa 1.1.2019 käyttöön standardin IFRS 16 Vuokrasopimukset

Voimassa olevan Vuokrasopimukset-standardin IAS 17:n mukaisen ohjeistuksen mukaan vuokralleottajan pitää tehdä ero taseessa olevan rahoitusleasingisopimuksen ja taseen ulkopuolella olevan operatiivisen vuokrasopimuksen välillä. Tulevan IFRS 16 -standardin mukaisesti vuokralleottajan kaikki vuokrasopimukset kirjataan käyttöoikeusomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja sopimukset, joiden kohteena oleva omaisuus on arvoltaan vähäinen. Muutos siirtää taseen ulkopuolisia vastuita taseeseen, minkä seurauksena käyttöomaisuuden ja vieraan pääoman määrät kasvavat sekä leasingmaksut siirtyvät poistoihin ja korkokuluihin. Vastuiden määrä 30.9.2018 on 90 milj. euroa. Vastuina käsiteltävien sopimusten ja IFRS 16:n mukaisten vuokrasopimusten käsitteet poikkeavat kuitenkin toisistaan, mistä johtuen taseeseen kirjattavien sopimusten määrä voi poiketa vastuiden määrästä.

Fiskars toimii toimialansa ja liiketoimintamallinsa vuoksi ennen kaikkea vuokralleottajana lukuisissa sopimuksissa. Valtaosin uudet taseeseen kirjattavat sopimukset koostuvat myymälöiden, toimitilojen ja varastojen vuokrasopimuksista sekä koneista ja kalustosta. Fiskars on jatkanut laskentatyökalun käyttöönoton valmistelua kolmannen vuosineljänneksen aikana ja jatkaa tarvittavia toimenpiteitä vuoden 2018 aikana siten, että toimenpiteet valmistuvat 1.1.2019 mennessä. On havaittu, että standardien soveltamisalaan kuuluvien sopimusten kirjo on laaja. Fiskars odottaa, että standardilla tulee olemaan merkitystä laskentaperiaatteiden ja raportoitujen lukujen kannalta. Muutos tulee vaikuttamaan myös taseeseen perustuviin tunnuslukuihin, kuten velkaantumistaseseen. Fiskarsin suunnitelmana on käyttää ns. Cumulative Catch-up -metodia IFRS 16:n käyttöönotossa.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin sekä muihin tietoihin, kuten vastuusitoumuksiin sekä tuottojen ja kulujen kirjaamiseen tuloslaskelmassa. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen ajankohtaisista tapahtumista ja toimenpiteistä, on mahdollista, että toteumat poikkeavat arvioista.

RAPORTOINTISEGMENTIT

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos %	1-9 2018	1-9 2017	Muutos %	1-12 2017
Liikevaihto							
Living	120,0	133,8	-10	344,9	386,1	-11	573,9
Functional	134,6	135,4	-1	446,8	477,3	-6	607,8
Muut	1,1	0,9	19	2,8	2,8	0	3,8
Konserni yhteensä	255,8	270,1	-5	794,5	866,3	-8	1 185,5
Liiketulos (EBIT)							
Living	7,0	15,5	-55	8,1	25,7	-68	58,4
Functional	17,8	13,0	37	61,8	55,4	11	52,9
Muut	-1,5	-1,7	-13	-10,9	-9,0	20	-13,4
Konserni yhteensä	23,3	26,8	-13	59,1	72,1	-18	97,9
Poistot ja arvonalentumiset							
Living	5,1	4,9	5	15,2	15,1	0	21,3
Functional	3,9	4,1	-5	11,2	12,1	-7	16,5
Muut	0,3	0,3	1	0,7	0,7	1	1,0
Konserni yhteensä	9,3	9,2	1	27,1	27,9	-3	38,8
Investoinnit							
Living	5,4	4,6	16	16,5	9,1	81	14,0
Functional	6,1	3,3	84	13,2	12,8	3	19,4
Muut	0,8	0,8		2,3	1,5		2,0
Konserni yhteensä	12,2	8,6	42	32,0	23,4	37	35,4

LIKEVAIHTO MAANTIETEELLISESTI

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos %	1-9 2018	1-9 2017	Muutos %	1-12 2017
Liikevaihto							
Eurooppa	119,4	131,3	-9	369,1	402,6	-8	568,5
Amerikka	104,1	105,8	-2	332,4	355,8	-7	463,0
Aasia-Tyynimeri	29,1	33,6	-13	93,0	106,4	-7	152,8
Kohdistamattomat	3,2	-0,6		0,0	1,5		1,2
Konserni yhteensä	255,8	270,1	-5	794,5	866,3	-8	1 185,5

LIIKETULOS JA VERTAILUKELPOINEN EBITA

milj. euroa	7-9 2018	7-9 2017	Muutos %	1-9 2018	1-9 2017	Muutos %	1-12 2017
Liiketulos (EBIT)	23,3	26,8	-13	59,1	72,1	-18	97,9
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-3,4	-3,7		-9,9	-10,6		-15,3
EBITA	26,7	30,5	-12	68,9	82,7	-17	113,2
EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät							
Veneliiketoiminnan myynti		-1,1			-1,1		-1,2
Henkilöstöön liittyvät kustannukset	0,0	-0,7		1,8	-0,6		
Spring USA:n myynti	0,0			0,0	0,1		0,0
Ebertsankeyyn liittyvät varaukset ja alaskirjaukset							0,7
Alignment-ohjelma	0,3	0,4		2,2	2,5		5,7
Muut oikaisut liiketulokseen							0,6
EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	0,3	-1,3		4,0	0,9		5,8
Vertailukelpoinen EBITA	27,0	29,1	-7	72,9	83,5	-13	119,0

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

milj. euroa	30.9. 2018	30.9. 2017	31.12 2017
Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo			
Kirjanpitoarvo 1.1.	501,5	526,0	526,0
Tilikauden muuntoerot	6,7	-15,1	-17,6
Lisäykset	11,9	6,1	6,9
Poistot ja arvonalentumiset	-9,4	-9,6	-13,6
Vähennykset ja siirrot	0,4	-0,2	-0,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	511,1	507,2	501,5
Investointisitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin	2,2	2,1	2,5
Aineelliset hyödykkeet ja sijoituskiinteistöt			
Kirjanpitoarvo 1.1.	159,0	164,6	164,6
Tilikauden muuntoerot	-0,7	-4,3	-4,4
Lisäykset	20,3	17,0	28,2
Poistot ja arvonalentumiset	-16,6	-17,0	-23,0
Vähennykset ja siirrot	-0,6	-2,7	-6,4
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	161,3	157,6	159,0
Investointisitoumukset aineellisiin hyödykkeisiin	6,0	12,9	9,1

KONSERNIN VASTUUSITOUMUKSET

milj. euroa	30.9. 2018	30.9. 2017	31.12 2017
Omien sitoumusten vakuudeksi			
Vuokravastuut	90,0	98,2	96,4
Takaukset	20,3	20,2	19,9
Muut vastuut*	12,0	13,6	11,8
Konsernin vastuusitoumukset yhteensä	122,3	131,9	128,1

*Muut vastuut sisältävät 13 milj. dollarin sijoitussitoumuksen pääomasijoitusrahastoihin.

Veroriskit

Fiskars-konsernissa on meneillään verotarkastuksia useissa maissa. On mahdollista, että tarkastukset voivat johtaa verojen uudelleenarviointiin. Fiskars on hakenut Konserniverokeskuksen oikaisulautakunnalta muutosta Konserniverokeskuksen vuonna 2016 tekemään jälkiverotuspäätökseen, jossa yhtiölle määrättiin yhteensä 28,3milj. euron jälkiveroja, korkokuluja ja veronkorotuksia. Tarvittaessa Fiskars jatkaa valitusprosessia oikeudessa, missä tapauksessa menettely voi kestää useita vuosia. Kiista koskee yhtiön vuonna 2003 anteesiantamien konsernilainojen käsittelyä myöhempinä verovuosina.

JOHDANNAISET

	30.9. 2018	30.9. 2017	31.12 2017
milj. euroa			
Johdannaisten nimellisarvot			
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	230,6	257,1	184,9
Koronvaihtosopimukset	50,0	80,0	80,0
Sähköfutuurit	0,7	1,0	1,0
Johdannaisten käyvät arvot			
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	-0,3	0,8	-0,4
Koronvaihtosopimukset	-0,5	-1,0	-0,9
Sähköfutuurit	0,4	0,1	0,1

Johdannaiset on arvostettu raportointipäivän markkina-arvoon.

LIIKETOIMINNAN VALUUTTAKURSSIHERKKYYS

Alle 20 % Fiskarsin kaupallisista kassavirroista on alttiina valuuttakurssien muutoksille. Merkittävimmät transaktioriskit liittyvät THB:n vahvistumiseen sekä SEK:n, AUD:n ja JPY:n heikentymiseen. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuositason arvio merkittävimmistä kaupallisista nettokassavirroista tärkeimmissä valuutoissa:

milj. euroa	THB	SEK	AUD	JPY	CAD	IDR	USD	NOK
Liiketoiminnan valuutta-asema	-38,4	23,3	22,4	15,7	14,8	-13,3	-12,8	8,6
Liiketoiminnan valuuttakurssiherkkyys*	3,8	-2,4	-2,2	-1,6	-1,5	1,3	1,3	-0,9

*Kuvaa vaikutusta konsernin vuositulokseen ennen veroja, mikäli valuutta heikkenisi 10 % euroa vastaan eikä kassavirtoja olisi suojattu.

Valtaosa kaupallisiin kassavirtoihin liittyvistä valuuttatransaktioriskeistä on suojattu ensisijaisesti valuuttatermiineillä ja valuutanvaihto-sopimuksilla. Koska Fiskars ei tee suojauslaskentaa näille valuuttajohdannaisille, kirjataan niistä aiheutuvat toteutuneet ja toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot tuloslaskelmaan.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

30.9.2018

milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			28,4	28,4
Sijoitukset, käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavat	548,1			548,1
Muut sijoitukset	0,4		9,0	9,4
Johdannaiset, varat		0,4		0,4
Varat yhteensä	548,5	0,4	37,4	586,2
Johdannaisvelat		0,9		0,9
Velat yhteensä		0,9		0,9

30.9.2017

milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	651,8		21,4	673,2
Muut sijoitukset	0,3		8,8	9,1
Johdannaiset, varat		0,9		0,9
Varat yhteensä	652,1	0,9	30,1	683,2
Johdannaisvelat		1,0		1,0
Velat yhteensä		1,0		1,0

31.12.2017

milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	572,4		21,7	594,1
Muut sijoitukset	0,4		8,5	8,9
Johdannaiset, varat		0,1		0,1
Varat yhteensä	572,8	0,1	30,2	603,1
Johdannaisvelat		1,3		1,3
Velat yhteensä		1,3		1,3

Käyvän arvon luokittelu

Hierarkiatasoon 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta, tasoon 2 instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja ja tasoon 3 instrumentit, joiden arvonmäärittäminen suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä. Taso 2 sisältää korolliset velat ja johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin.

Sijoitukset milj. euroa	FVTOCI		FVTPL		Muut		Yhteensä
	Taso 1	Taso 3	Taso 1	Taso 3	Taso 1	Taso 3	
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	464,4	20,4	0,4	9,3			494,4
Lisäykset				0,1			0,1
Vähennykset				0,0		-1,1	-1,1
Käyvän arvon muutokset	187,4	0,9	-0,1	0,6			188,7
Kirjanpitoarvo 30.6.2017	651,8	21,4	0,3	8,8			682,2
Lisäykset				0,8			0,8
Vähennykset							
Käyvän arvon muutokset	-79,5	-0,5	0,0	0,2			-79,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	572,4	21,7	0,4	8,5			602,9
Lisäykset	0,0	0,0					0,0
Vähennykset							
Käyvän arvon muutokset	-24,3	6,7	-0,0	0,5			-17,1
Kirjanpitoarvo 30.6.2018	548,1	28,4	0,4	9,0			585,8

Käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoitusvarat (FVTOCI) sisältävät noteerattuja osakkeita ja käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat (FVTPL) sisältävät noteeraamattomia rahastoja. Noteeratut osakkeet on arvostettu markkina-arvoon (käypien arvojen hierarkiataso 1). Tason 1 sijoitukset koostuvat 32 645 343 Wärtsilän osakkeesta, joiden käypä arvo oli katsauskauden päättyessä 548,1 milj. euroa. Kymmenen prosentin muutos Wärtsilän osakekurssissa johtaisi 43,8 milj. euron muutokseen laajassa tuloksessa. Fiskars-konserni soveltaa 1.1.2018 lähtien uutta IFRS 9-standardia, jonka mukaisesti yhtiö kirjaa arvonmuutoksen laajaan tulokseen, sen sijaan että käyvän arvon muutokset kirjattaisiin tuloslaskelmaan. Noteeraamattomien rahastojen käyvät arvot perustuvat rahaston ilmoittamaan markkina-arvoon (taso 3). Käyvän arvon muutokset kirjataan kuten aikaisemmin laajaan tulokseen.

Muut sijoitukset koostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista sekä pitkäaikaisista saamisista. Noteeratut osakkeet on arvostettu markkina-arvoon (taso 1). Muut sijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoonsa tai alempan käypään arvoon (taso 3).

HANKINNAT JA MYYNNIT

Hankinnat ja myynnit vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana

Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana ei toteutunut hankintoja tai myyntejä.

Hankinnat ja myynnit 2017

Vuoden 2017 aikana ei toteutunut hankintoja tai myyntejä. Joulukuussa 2016 myydyin Euroopan ruukkuliiketoiminnan raportoitu liikevaihto (EUR 1,7 miljoonaa) vaikuttaa kuitenkin konsernin vertailukelpoiseen liikevaihtoon vuoden 2017 osalta.